

Név:	Etikett
TAJ szám:	
Születési idő:	
Törzsszám:	

Húgyúti katéterezés/hólyagkatéter behelyezése

Az előzetes vizsgálatok és leletek alapján Önnek/gyermekének **diagnosztikai vagy terápiás céllal húgyúti katéterezés, hólyagkatéter bevezetésére** van szüksége. Tájékoztatjuk Önt, hogy a húgyút katéterezés elvégzéséhez írásos beleegyezése szükséges. A beleegyezés aláírása előtt gondosan olvassa el a jelen betegájékoztatót és amennyiben kérdése van a beavatkozással kapcsolatban, forduljon a beavatkozást végző orvoshoz.

A beavatkozás indikációi (a beavatkozás elvégzését indokló tényezők)

Húgyúti katéterezés során *katétert* vezethetünk az *urethrán* (húgycsövön) át, vagy *szuprapubikusan* (a hasfalon keresztül) a hólyagba. A lehetséges eljárásokból leggyakrabban a *hólyagkatéterezést* alkalmazzuk a kórházi betegellátásban. Számos ok teheti szükségessé a katéterezést, mint például a vizeletelakadás (vizeletretenció), a pontos óradiurézis (az óránként kiválasztott vizeletmennyiség) meghatározás igénye, műtétnél az anasztomózis kímélete, ill. a seb gyógyulásának elősegítése. Urodinamikus és mictiós (vizelési) cisztouretrogram vizsgálatoknál is használjuk. A beavatkozás elvégzését indokló leggyakoribb kórállapotok:

- vizeletelakadás, vizeletürítési zavarok,
- súlyos állapotú beteg (pl. keringési elégtelenség esetén) - óradiurézis követése,
- egyes központi idegrendszeri betegségek,
- trauma, gerincvelői sérülés
- eszméletlen, altatott beteg
- bizonyos műtétek
- speciális vizsgálatok (pl. urodinamikus és mictiós (vizelési) cisztouretrogram) elvégzése.

A beavatkozás előkészítése, menete

A hólyagkatéterezés elvégzése előtt meggyőződünk arról, hogy nem áll fenn olyan tényező, mely a beavatkozást ellenjavallja (kontraindikálja). Ilyen például a húgycső sérülése, a húgycsövet érintő korábbi sebészi beavatkozás, vagy ha bármilyen okból a húgycsövön át nem lehet a húgyhólyagba jutni. A hólyagkatéterezést Gyermekintenzív Osztályunkon kíméletesen, az intimitási igény figyelembe vételével, a beteget a kellemetlen élménytől megkímélve végezzük, háton fekvő helyzetben. A beavatkozáshoz a külső nemi szerveket fertőtlenítjük, majd a húgycső nyílásán keresztül megfelelő vastagságú szilikon katétert vezetünk fel. Amennyiben a katéterben vizelet jelenik meg, a katétert a ballon feltöltésével rögzítjük, majd összekapcsoljuk a vizeletgyűjtő edénnyel, zsákkal. A katéterviselés időtartama szerint a beavatkozás lehet egyszeri, időszakos (intermittáló) vagy tartós katéterezés.

A beavatkozás előnyei

A húgyúti katéter biztosítja a hólyagban maradt vizelet kiürülését, ezáltal megszűnik a hólyagfeszülés okozta alhasi fájdalom. Lehetővé teszi a hólyagban maradt vizelet mennyiségének pontos dokumentálását és a vizeletürítés monitorozását is. Lehetővé teszi a

steril vizeletminta-vételt. Szakmailag indokolt esetben a katéteren keresztül a hólyagot átöblíthetjük.

A beavatkozás leggyakoribb kockázatai, szövődményei

- húgyutak nyálkahártyájának vérzése
- húgycső sérülése
- húgyúti fertőzés

A beavatkozás elmaradásának lehetséges előnye, kockázatai, szövődményei

- **Előny:** olyan betegnél, akinél NEM végzünk húgyúti katéterezést, a beavatkozás okozta szövődmények nyilvánvalóan nem fordulhatnak elő.
- **Kockázat, szövődmény:** A beavatkozás elmaradása esetén - amennyiben vizeletürítési képtelenség áll fenn - kifejezett alhasi fájdalom, húgyhólyaggal sérülés/repedés léphet fel.

A vizeletürítés monitorizálásának elmaradása nehezíti a veseműködés valamint a keringési állapot megítélését.

A beavatkozás tervezett időpontja

A beavatkozás előzetes vizsgálatokat és megfelelő előkészítést követően, a kórfolyamattól függően történhet akután (azonnal) vagy tervezett időpontban.

A beavatkozás alternatív módszere

A húgyúti katéterezés indokolt esetben történhet a hasfalon keresztül (szuprapubikusan) vagy alkalmazhatunk úgynevezett vesicoureteralis stentet, amelyet közvetlenül a vesébe vezetnek be műtét során.

A beavatkozás várható kimenetele, eredménye

A beavatkozást követően a betegnél a vizelet elvezetése megoldódik. Tartós katéterezés során az ürített vizelet mennyiségének monitorizálásával az óradiurézist biztonsággal meg tudjuk ítélni.

A beavatkozást követő további ellátások, kezelések

A katétert biztonságosan rögzítjük a szándékos eltávolítás, sérülés elkerülése érdekében. A fertőzések megelőzése céljából fontos a külső nemi szervek tisztán tartása. A katéter átjárhatóságát naponta két alkalommal ellenőrizzük, a katéterzsákokat rendszeres időközönként ürítjük, illetve cseréljük. A katéterviselés okozta diszkomfort érzés esetén szükség szerint fájdalomcsillapítást alkalmazunk.

Beavatkozást követően javasolt életmód

A beavatkozást követően a katéter kicsúszás, sérülés elkerülése érdekében általában ágyban fekvés szükséges. A katéter eltávolítása után a gyermek visszatérhet a normális, de fizikai kímélettel járó életmódhoz – természetesen figyelembe véve aktuális betegségét. A vizeletürítési képességet mindig ellenőrizni kell.

BELEEGYZÉSI NYILATKOZAT

A **húgyúti katéterezéssel** kapcsolatos általános betegtájékoztatót elolvastam, a szóbeli orvosi tájékoztatást meghallgattam. Megértettem, hogy lehetőségem van további tájékoztatás kérésére. A további kérdéseimre szeretnék még választ, részletesebb tájékoztatást kapni. *(Ha kérdése van, kérjük, írja le!)*

.....

.....

A beavatkozással kapcsolatban, az írásbeli tájékoztatóban nem szereplő kérdéseimre is a teljeskörű, egyénre szabott szóbeli tájékoztatást megkaptam, ezeket megértettem és további kérdéseim nincsenek.

Tudomásul veszem, hogy a beavatkozás szakszerű végrehajtása esetén is előfordulhatnak előre nem látható, az előzőekben nem említett szövődmények, melyek a várható gyógytartamot kedvezőtlenül befolyásolhatják.

Tudomásul veszem, hogy jogom van a felajánlott beavatkozás elutasítására. A beavatkozás elmaradásával összefüggésbe hozható egészségkárosodásért, illetve az esetleg kedvezőtlen gyógyeredményért kezelő orvosaimat/gyermekem kezelő orvosait a felelősség alól felmentem.

Jelen nyilatkozatommal megerősítem, hogy a felajánlott beavatkozásba, jelen esetben a húgyúti katéterezésbe beleegyezem.

Budapest, 20

.....
orvos aláírása, pecsétje

.....
a beteg vagy törvényes képviselőjének aláírása

Előttünk, mint tanúk előtt:

Név:

Név:

Lakcím:

Lakcím:

NYILATKOZAT KEZELÉS VISSZAUTASÍTÁSÁRÓL

A kezelőorvosom/ gyermekem, gondozottam kezelőorvosa által **javasolt gyógymód/beavatkozás elvégzésébe felelősségem teljes tudatában nem egyezem bele.** A beavatkozás elmaradásával összefüggésbe hozható egészségkárosodásért, illetve az esetleg kedvezőtlen gyógyeredményért kezelő orvosaimat a felelősség alól felmentem.

(Ebben az esetben a nyilatkozat teljes szövegének kézírással történő megismétlése és aláírása szükséges, vagy írásképtelenség esetén együttesen jelenlévő 2 tanú aláírása):

.....
.....

Figyelmeztetés!

- Cselekvőképtelen beteg, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén **nem utasítható vissza az olyan ellátás, amelynek elmaradása esetén a beteg egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be.**
- **Közvetlen életveszély esetén a szükséges beavatkozások elvégzéséhez bírósági nyilatkozatpótlásra nincs szükség.**
- Amennyiben cselekvőképtelen beteg, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén a betegség természetes lefolyását lehetővé tévő életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítására kerül sor, a Dél-pesti Centrumkórház - Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet kérelmet terjeszt elő a beleegyezés bíróság általi pótlása iránt. A kezelőorvos a bíróság jogerős határozatának meghozataláig köteles a beteg egészségi állapota által indokolt ellátások megtételére, amelyhez szükség esetén rendőrhatalóság közreműködését is igénybe veheti.

Budapest, 20

.....

orvos aláírása, pecsétje

.....

a beteg vagy törvényes képviselőjének aláírása

Előttünk, mint tanúk előtt:

Név:

Név:

Lakcím:

Lakcím: